EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 15. 6. 2026
COM(2026) 279 final

SPRÁVA KOMISIE

EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A DVORU AUDÍTOROV

Výročná správa o vnútorných auditoch vykonaných v roku 2025 pre orgán udeľujúci absolutórium

{SWD(2026) 149 final}

Obsah

CIEĽ A ROZSAH SPRÁVY **2**

ÚTVAR PRE VNÚTORNÝ AUDIT **2**

PREHĽAD AUDÍTORSKEJ ČINNOSTI **4**

CELKOVÉ VÝSLEDKY VYPLÝVAJÚCE Z AUDÍTORSKEJ ČINNOSTI VYKONANEJ V ROKU 2025 ..... **6**

Celkové výsledky týkajúce sa výkonnosti 6

Celkový záver k finančnému riadeniu Komisie 10

OPATRENIA PRIJATÉ KONTROLOVANÝMI SUBJEKTMI **12**

KONZULTÁCIE S VÝBOROM KOMISIE PRE FINANČNÉ NEZROVNALOSTI **13**

Cieľ a rozsah správy

V tejto správe sa Európskemu parlamentu a Rade predkladajú informácie o **vnútorných auditoch vykonaných v roku 2025 Útvarom Európskej komisie pre vnútorný audit v 51 organizačných subjektoch: v generálnych riaditeľstvách, útvaroch, úradoch EÚ a výkonných agentúrach** ([1]). Správa je príspevkom k postupu udelenia absolutória a obsahuje: a) súhrn údajov o počte a type vykonaných vnútorných auditov; b) zhrnutie vydaných hlavných odporúčaní a c) opatrenia prijaté na základe týchto odporúčaní. V súlade s článkom 118 ods. 8 a článkom 253 nariadenia o rozpočtových pravidlách ([2]) Komisia zasiela túto správu Európskemu parlamentu a Rade. Táto správa vychádza zo správy vypracovanej v súlade s článkom 118 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách vnútorným audítorom Komisie vo vzťahu k audítorským správam a ďalším správam o zákazkách, ktoré Útvar pre vnútorný audit vypracoval v roku 2025 ([3]).

Okrem toho, ako sa vyžaduje v článku 118 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách, správa sa zameriava na celkový súlad so zásadami správneho finančného riadenia a výkonnosti tým, že poskytuje celkové výsledky týkajúce sa výkonnosti a celkový záver k finančnému riadeniu (oddiel 4) ([4]) a zdôrazňujú sa v nej všetky systémové problémy zistené výborom Komisie pre finančné nezrovnalosti (oddiel 5).

Útvar pre vnútorný audit

Útvar pre vnútorný audit je nezávislý útvar v rámci Komisie, na čele ktorého stojí vnútorný audítor Komisie.

V rámci svojho mandátu vyplývajúceho z nariadenia o rozpočtových pravidlách poskytuje vnútorný audítor Komisii poradenstvo v oblasti riadenia rizík prostredníctvom posudzovania:

- vhodnosti a účinnosti systémov vnútorného riadenia,
- výkonnosti odborov pri realizácii politík, programov a opatrení,
- efektívnosti a účinnosti systémov kontroly a auditu, ktoré sa vzťahujú na všetky operácie v rámci plnenia rozpočtu.

Poslaním Útvaru pre vnútorný audit je posilňovať schopnosť Komisie vytvárať, chrániť a udržiavať verejnú hodnotu – ako moderná, zodpovedná a na výkonnosť zameraná inštitúcia – poskytovaním nezávislého, na rizikách založeného a objektívneho uistenia, poradenstva, analýz a prognóz.

([1]) Správa sa nevzťahuje na Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov, Európsku prokuratúru, Európsky mierový nástroj, decentralizované agentúry EÚ, spoločné podniky EÚ ani na iné autonómne orgány, ktoré sú predmetom auditu zo strany Útvaru pre vnútorný audit. V prípade potreby dostávajú samostatné správy.

([2]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024, ktorým sa nahrádza nariadenie (EÚ, Euratom) 2018/1046 (článok 247).

([3]) Do tejto správy sú zahrnuté audítorské správy dokončené od 1. februára 2025 do 31. decembra 2025 s výnimkou auditu riadenia ľudských zdrojov na Generálnom riaditeľstve pre finančnú stabilitu, finančné služby a úniu kapitálových trhov, v súvislosti s ktorým bola 10. marca 2025 vydaná záverečná audítorská správa a bola výnimočne zahrnutá do výročnej správy o vnútorných auditoch za rok 2024.

([4]) Zhrnutie uistenia, ktoré poskytol Útvar pre vnútorný audit, sa uverejňuje súbežne s touto správou vo výročnej správe o riadení a výkonnosti rozpočtu EÚ.

Na tento účel Útvar pre vnútorný audit poskytuje:

- nezávislé posúdenia účinnosti správy, riadenia rizík a kontrolných procesov pri operáciách, činnostiach a finančných transakciách (ďalej len „uisťovacie služby“) a

- poradenstvo, poznatky a prognózy (ďalej len „služby nesúvisiace s uisťovaním“).

Hlavnými výstupmi sú správy o vnútorných auditoch, ktoré obsahujú nezávislé stanoviská ku kvalite systémov riadenia a kontroly, ako aj odporúčania na zlepšenie operácií a podporu správneho finančného riadenia.

V roku 2025 Komisia prijala **prepracovanú poverovaciu listinu** ([5]), čím došlo k významnej aktualizácii právneho a operačného rámca Útvaru pre vnútorný audit. Listina zaručuje úplný súlad s prepracovaným nariadením o rozpočtových pravidlách z roku 2024 a s novými Globálnymi štandardmi vnútorného auditu ([6]). Zárukou nezávislosti vnútorného audítora a poskytnutím plného a neobmedzeného prístupu k informáciám a zamestnancom potrebným na výkon jeho práce poskytuje listina potrebné záruky pre efektívne fungovanie tohto útvaru. Externým hodnotením kvality z roku 2021, ktorého platnosť trvá päť rokov, sa potvrdil súlad Útvaru pre vnútorný audit so štandardmi a etickým kódexom platnými v danom čase.

Útvar pre vnútorný audit prijal svoju **stratégiu auditu na roky 2025 – 2029** v roku 2025. Je to v súlade s novým politickým mandátom Komisie a cieľom je podporiť vyššiu výkonnosť a zodpovednosť v rámci Komisie a ďalších orgánov EÚ, ako aj poskytovať zainteresovaným stranám služby s pridanou hodnotou.

V súlade s článkom 8 ods. 2 poverovacej listiny plní vnútorný audítor **voči Výboru pre pokrok v oblasti auditu niekoľko povinností podávania výročných správ**. Výbor pre pokrok v oblasti auditu pomáha kolégiu komisárov pri plnení jeho záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv, z nariadenia o rozpočtových pravidlách a iných zákonných nástrojov. Jeho úlohou, ktorá je stanovená v článku 123 nariadenia o rozpočtových pravidlách, je zabezpečiť nezávislosť Útvaru pre vnútorný audit, monitorovať kvalitu práce vnútorného auditu a zabezpečiť, aby Komisia, jej výkonné agentúry a iné orgány zohľadňovali a dodržiavali odporúčania.

Vnútorná audítorka vo svojom výročnom vyhlásení pred Výborom pre pokrok v oblasti auditu potvrdila, že Útvar pre vnútorný audit si zachoval plnú **organizačnú nezávislosť v** roku 2025 a pri vykonávaní svojej audítorskej činnosti nebol vystavený žiadnym zásahom ani obmedzeniam; a že nedošlo k žiadnemu narušeniu individuálnej objektívnosti, či už skutočne, alebo zdanlivo.

Vnútorná audítorka zabezpečila, aby zdroje dostupné v roku 2025 boli dostatočné a aby boli efektívne využité s cieľom optimalizovať plnenie schváleného plánu vnútorného auditu. Tieto zdroje predstavovali vhodnú kombináciu vedomostí, zručností a ďalších kompetencií.

Útvar pre vnútorný audit nevykonáva audit systémov kontroly finančných prostriedkov EÚ zavedených členskými štátmi. Tieto audity siahajú až po úroveň jednotlivých prijímateľov a vykonávajú ich vnútorní audítori členských štátov, vnútroštátne orgány auditu, iné generálne riaditeľstvá Komisie a Európsky dvor audítorov. Útvar pre vnútorný audit však vykonáva audit opatrení, ktoré prijala Komisia na účely dohľadu nad a) orgánmi v členských štátoch a b) inými orgánmi, ktoré sú zodpovedné za rozdeľovanie finančných prostriedkov EÚ, a na účely ich auditu.

([5]) Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2025/2570 z 18. decembra 2025 o vypracovaní poverovacej listiny pre Útvar Komisie pre vnútorný audit.

([6]) Týmito Globálnymi štandardmi vnútorného auditu, ktoré vydal Inštitút vnútorných audítorov (IIA) s účinnosťou od 9. januára 2025, sa usmerňuje celosvetové profesionálne vykonávanie vnútorného auditu a slúžia ako základ na hodnotenie a zvyšovanie kvality funkcie vnútorného auditu. Globálne štandardy vnútorného auditu nahrádzajú medzinárodný rámec odborných postupov Inštitútu vnútorných audítorov z roku 2017, ktorý sa uplatňoval v roku 2024.

Prehľad audítorskej činnosti

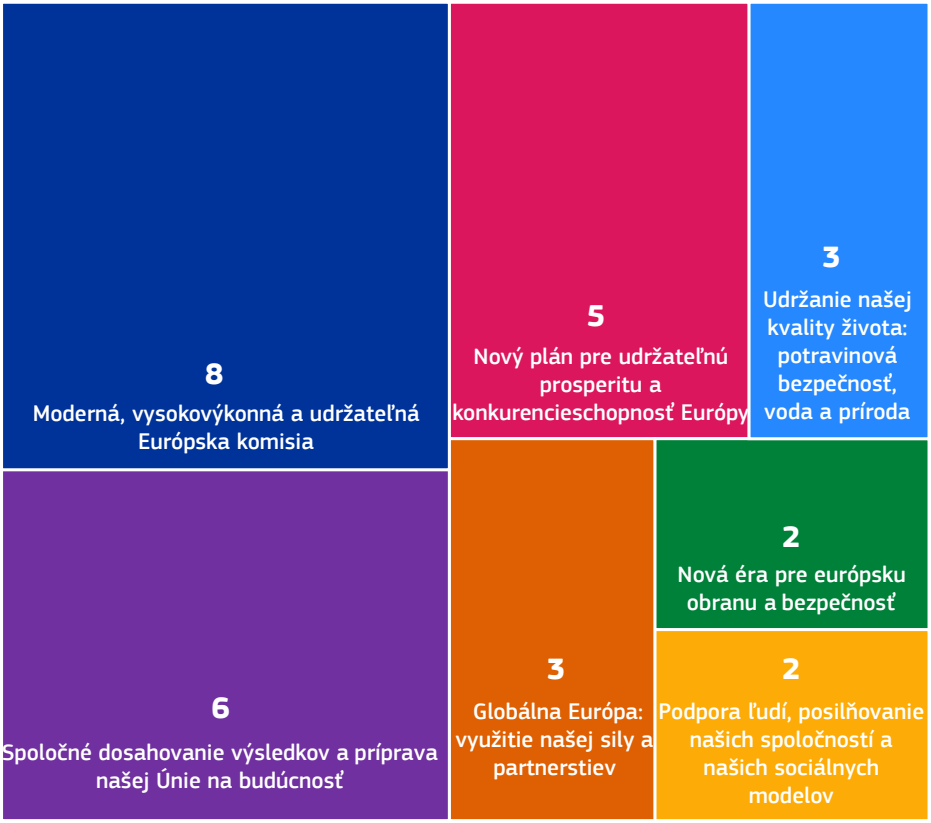
Rok 2025 bol prvým rokom vykonávania stratégie auditu Útvaru pre vnútorný audit na roky 2025 – 2029, ktorá je v súlade s novým politickým mandátom, prioritami a cieľmi Komisie. K dátumu uzávierky 31. decembra 2025 ([7]) Útvar pre vnútorný audit **dokončil** celkovo **35 zákaziek** (29 auditov súvisiacich s uistením a šesť zákaziek na iné ako uisťovacie služby) v generálnych riaditeľstvách a útvaroch Komisie. Útvar pre vnútorný audit predložil 100 % správ o uistení, ktoré boli naplánované v pláne auditu pre Komisiu na rok 2025. V marci 2025 bola dokončená jedna audítorská správa, ktorá je zahrnutá do výročnej správy o vnútornom audite za rok 2024 ([8]).

V súlade so svojou poverovacou listinou a s globálnymi audítorskými štandardmi plánuje Útvar pre vnútorný audit svoju audítorskú činnosť na základe posúdenia rizika a analýzy kapacít. Cieľom je vypracovať plán auditu, ktorý zahŕňa oblasti s najvyšším rizikom, vďaka čomu sa maximalizuje jeho pridaná hodnota, a takisto pomáha zabezpečiť čo najlepšie využitie zdrojov a efektívne a účinné vykonávanie plánu auditu. Útvar pre vnútorný audit pravidelne monitoruje plnenie plánu auditu a podľa potreby ho prispôsobuje.

Útvar pre vnútorný audit v roku 2025 vypracoval **33 správ** (záverečných správ o audite a informačných poznámok) a dve interné správy.

V nasledujúcom prehľade sa uvádza príspevok **zákaziek na uisťovacie služby** k dosiahnutiu všeobecných cieľov zahrnutých v **strategickom pláne** Komisie **na roky 2025 – 2029**.

Príspevok k všeobecným cieľom Komisie

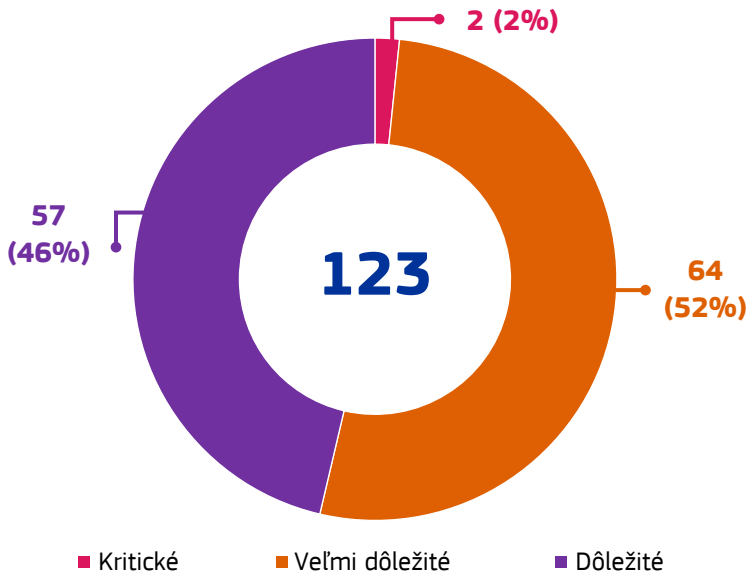
Zdroj: Európska komisia, Útvar pre vnútorný audit.

([7]) Plán auditu na rok 2025 predstavuje prechodný rok k novému dátumu uzávierky 31. decembra 2025. Do roku 2024 bolo referenčné obdobie pre plány auditu stanovené od 1. februára n do 31. januára n + 1.

([8]) Táto audítorská správa sa týkala auditu riadenia ľudských zdrojov v Generálnom riaditeľstve pre finančnú stabilitu, finančné služby a úniu kapitálových trhov. Záverečná audítorská správa bola v tejto súvislosti vydaná 10. marca 2025.

Útvar pre vnútorný audit vydal **123 odporúčaní**, ktoré vychádzajú z jeho audítorskej činnosti v roku 2025. Ako sa uvádza ďalej v texte, 2 % odporúčaní boli klasifikované ako kritické, 52 % ako veľmi dôležité a 46 % ako dôležité.

Odporúčania podľa hodnotenia

Zdroj: Európska komisia, Útvar pre vnútorný audit.

V roku 2025 kontrolované subjekty akceptovali **118 odporúčaní** a čiastočne prijali päť odporúčaní. V prípade všetkých (čiastočne) akceptovaných odporúčaní vypracovali kontrolované subjekty akčné plány. Útvaru pre vnútorný audit ich potom vyhodnotil ako uspokojivé alebo požiadal o revíziu akčných plánov. V prípade odporúčaní, ktoré neboli čiastočne prijaté, kontrolované subjekty akceptovali zvyškové riziko. Všetky správy o uistení boli spolu s akčnými plánmi predložené Výboru Komisie pre pokrok v oblasti auditu.

Celkové výsledky vyplývajúce z audítorskej činnosti vykonanej v roku 2025

Celkové výsledky týkajúce sa výkonnosti

S cieľom podporiť kultúru Komisie založenú na výkonnosti a dôraz na pomer medzi kvalitou a cenou Útvar pre vnútorný audit dokončil 29 zákaziek na audit zameraných na aspekty výkonnosti. V prípade približne 80 % týchto zákaziek Útvar pre vnútorný audit v kontrolovaných oblastiach alebo procesoch identifikoval vysoké zvyškové riziká, ktoré viedli k veľmi dôležitým odporúčaniam. V jednej audítorskej správe bolo dvom subjektom adresované kritické odporúčanie, v ktorom sa poukazovalo na veľmi vysoké zvyškové riziká. Zaznamenali sa aj rôzne silné stránky a osvedčené postupy.

V súlade so svojou metodikou a osvedčenými postupmi Útvar pre vnútorný kontroluje výkonnosť nepriamym spôsobom. Posudzuje výkonnosť odborov Komisie pri vykonávaní politík, programov a opatrení so zreteľom na riziká, ktoré sa s nimi spájajú. Týmto prístupom chce zabezpečiť, aby mali generálne riaditeľstvá a útvary vytvorené spoľahlivé výkonnostné rámce, primerané nástroje na meranie výkonnosti a komplexné systémy monitorovania a aby ich využívali na riadenie výkonnosti a rizík.

Zo zákaziek Útvaru pre vnútorný audit za rok 2025 vyplýva, že finančné riadenie, prevádzkové a podporné procesy Komisie sú naďalej spoľahlivé, hoci niektoré oblasti si vyžadujú pozornosť s cieľom zabezpečiť súlad s predpismi a dlhodobú účinnosť.

Hoci sú systémy finančného riadenia vo všeobecnosti účinné (pozri celkový záver), je potrebné riešiť niektoré zraniteľnosti v oblasti verejného obstarávania a riadenia grantov, najmä pokiaľ ide o stratégie v oblasti uistenia a auditu. V rámci auditov programov financovania sa poukázalo na potrebu väčšej konzistentnosti pri meraní výkonnosti, pričom jasnejšie ukazovatele a zefektívnené procesy by mohli zvýšiť transparentnosť a vplyv, najmä s ohľadom na prechod k modelom vykonávania založeným na výkonnosti. Podobne by operačnej výkonnosti prospelo jasnejšie vymedzenie úloh a zodpovedností a správne riadenie rizík súvisiacich s podpornými systémami, najmä v oblasti IT. A napokon, vzhľadom na to, že Komisia je závislá od ľudských a technologických zdrojov, je potrebné posilniť systémy výberu a prijímania zamestnancov, riadenia IT projektov a riadenia kybernetickej bezpečnosti, ktoré predstavujú kľúčové základné prvky modernej verejnej správy.

V nasledujúcich oddieloch sa predkladajú závery Útvaru pre vnútorný audit k rôznym výkonnostným aspektom hodnoteným v roku 2025.

Finančné procesy

Audity vykonané Útvarom pre vnútorný audit poskytli kolégiu, ako aj generálnym riaditeľstvám a útvarom uistenie, že vnútorné kontroly v oblasti finančného riadenia sa vykonávajú efektívne a účinne (pozri aj celkový záver k finančnému riadeniu v oddiele 4.2).

V piatich auditoch vykonaných Útvarom pre vnútorný audit **neboli zistené žiadne závažné nedostatky v** skúmaných **systémoch kontroly**. Z **ďalších 13 auditov** vyplynula **potreba zlepšení** a tieto audity viedli k vydaniu kritických a veľmi dôležitých odporúčaní.

V oblasti **riadenia grantov** zistil Útvar pre vnútorný audit dva **prípady**, v ktorých mali skúmané subjekty zlepšiť existujúce procesy.

Päť auditov týkajúcich sa **riadenia grantov**, ktoré vykonal Útvar pre vnútorný audit, vyústilo do **záverov auditu bez výhrad**: a) financovanie mimovládnych organizácií (MVO) v rámci Programu pre životné prostredie a ochranu klímy (LIFE); b) vykonávanie Nástroja na prepájanie Európy; c) riadenie projektu a platobný proces v rámci programu EU4Health; d) riadenie projektov a platobný proces v rámci Európskeho obranného fondu a e)

včasné čerpanie grantov v rámci krátkodobých nástrojov v oblasti obrany na posilnenie európskeho obranného priemyslu prostredníctvom aktu o spoločnom obstarávaní (EDIRPA) a aktu na podporu výroby munície (ASAP).

Výsledkom auditu **postupov pri príprave a udeľovaní dohôd o grante v rámci Európskej rady pre inovácie** bolo vydanie negatívneho stanoviska a kritického odporúčania týkajúceho sa potreby, aby príslušné generálne riaditeľstvo a výkonná agentúra revidovali proces rozhodnutí o udelení grantu špecifický pre program Akcelerátor Európskej rady pre inovácie v súlade s platnými pravidlami. Výsledkom auditu boli aj veľmi dôležité odporúčania pre obidva kontrolované subjekty zamerané na posilnenie kontrol súvisiacich s prípravou dohody o grante; revízia podávania správ o ukazovateli času medzi podaním žiadosti a udelením grantu vo výročnej správe o činnosti a posúdenie hlavných príčin oneskorení; revízia procesu o zmene rozhodnutí o udelení grantu a posilnenie monitorovania rozpočtu, ako aj zabezpečenie formálneho zaslania rozhodnutí o udelení grantu Európskej investičnej banke.

V rámci ďalšieho auditu zameraného na **granty** sa zistilo, že systém vnútornej kontroly na riadenie grantov v rámci programu Nástroj finančnej podpory na vybavenie na colné kontroly je primerane navrhnutý a účinne sa realizuje, s výnimkou dvoch problémov týkajúcich sa stratégie kontroly tohto nástroja a dokumentácie monitorovania projektov a spracovania platieb v nástroji eGrants.

Útvar pre vnútorný audit vykonal dva audity v oblasti **riadenia programov** v rámci súčasného programového obdobia.

V rámci prvého z týchto dvoch auditov riadenia programov, s cieľom zjednodušiť čerpanie prostriedkov z **fondov politiky súdržnosti v** programovom období **2021 – 2027**, boli navrhnuté a zavedené primerané a účinné procesy vnútornej kontroly v oblasti budovania kapacít, *ex ante* posúdenia, ako aj monitorovania a podávania správ o zjednodušenom vykazovaní nákladov a financovaní, ktoré nie je spojené s nákladmi. Treba však zlepšiť príslušné usmernenia, dokumentáciu a *ex ante* posúdenia. Okrem toho je potrebné posilniť odbornú prípravu a sledovať riziká závislosti od externých odborníkov. Napokon je potrebné, aby generálne riaditeľstvá zlepšili monitorovanie a podávanie správ.

V druhom z týchto dvoch auditov riadenia programu dospel Útvar pre vnútorný audit k záveru, že procesy vnútornej kontroly zamerané na preskúmanie a schvaľovanie zmien národných strategických plánov v rámci **spoločnej poľnohospodárskej politiky** (SPP) boli primerane navrhnuté a realizované. Chýbala však jasnosť, pokiaľ ide o dátum, od ktorého sa uplatňujú schválené zmeny v rámci intervencií Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka, ktoré boli síce predtým oznámené, ale pri ktorých sa zistilo, že nie sú v súlade s právnym základom pre oznamovanie. Zistil sa navyše veľmi dôležitý nedostatok týkajúci sa objasnenia prijateľných odchýlok medzi ukazovateľmi výsledkov a výstupmi, ako aj nápravy zistených prípadov nesúladu v strategických plánoch SPP.

V tematickej oblasti **budovania uistenia a stratégie auditu** Útvar pre vnútorný audit **zistil prípady**, v ktorých skúmané subjekty museli zlepšiť existujúce procesy.

V rámci programu, na ktorý sa vzťahuje **nariadenie o spoločných ustanoveniach pre programové obdobie 2021 – 2027**, kontrolované generálne riaditeľstvo zaviedlo mechanizmy auditu založené na stratégii jednotného auditu, do ukončenia audítorskej práce v teréne však ešte v plnej miere nezaviedlo dodatočné mechanizmy auditu týkajúce sa osobitného zaobchádzania s dokumentmi, komplexného prístupu k posudzovaniu rizík a plánovania auditu zohľadňujúceho rizikové faktory špecifické pre jednotlivé fondy aj spoločné rizikové faktory.

V rámci ďalšieho auditu sa zistilo, že procesy riadenia rizík a kontroly týkajúce sa metodiky posudzovania rizík v **rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti**, ako aj *ex post* audity týkajúce sa míľnikov a cieľov v súlade s nariadením o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti boli primerane navrhnuté a účinne vykonávané, s výnimkou dvoch veľmi dôležitých problémov, ktoré sa týkali: a) dĺžky trvania auditov a b) audítorských štandardov a programu zabezpečovania kvality.

Pokiaľ ide o spoľahlivosť audítorských stanovísk k **zákonnosti a správnosti výdavkov v rámci programu Erasmus+**, ktoré vykazujú národné agentúry, kontrolované generálne riaditeľstvo účinne zaviedlo opatrenia,

ktoré boli primerane navrhnuté tak, aby sa nimi zabezpečila spoľahlivosť audítorských stanovísk vydaných nezávislými audítorskými orgánmi s cieľom získať potrebné uistenie, s výnimkou jednej záležitosti súvisiacej so spracovaním pripomienok.

S cieľom zabezpečiť, aby **finančná pomoc poskytovaná krajinám, na ktoré sa vzťahuje vyhlásenie o krízovej situácii**, bola poskytovaná v súlade so zásadou správneho operačného a finančného riadenia, sa zistilo, že zavedené systémy riadenia rizík a kontroly sú primerane navrhnuté a účinne vykonávané, s výnimkou mechanizmu monitorovania a podávania správ týkajúceho sa zmlúv uzavretých v rámci flexibilných postupov.

Útvar pre vnútorný audit takisto vykonal **obmedzené preskúmania výsledkov kontrol, ktoré poskytli partneri.** Z týchto preskúmaní vyplynulo, že systémy, ktoré navrhli a zaviedli príslušné generálne riaditeľstvá v oblasti vonkajších vzťahov s cieľom zabezpečiť, aby vyhlásenia riadiaceho subjektu prispievali k uisteniu o účinnom čerpaní prostriedkov EÚ v rámci nepriameho riadenia prostredníctvom poverených subjektov, sú primerané, s výnimkou otázok týkajúcich sa niektorých aspektov ich koncepcie a účinnosti a efektívnosti vyhlásení riadiaceho subjektu ako kontrolného opatrenia.

Pokiaľ ide o **rámec monitorovania a hodnotenia výkonnosti,** Útvar pre vnútorný audit **zistil prípady**, v ktorých skúmané subjekty museli zlepšiť zavedené procesy:

V audite **Programu InvestEU** sa potvrdilo, že existuje primeraný a účinný mechanizmus vnútorného riadenia a koordinácie financovania operácií Fondu InvestEU a že bola zavedená spoľahlivá metodika týkajúca sa ukazovateľov výkonnosti a monitorovania na sledovanie realizácie programu. Zistili sa však nedostatky v cieľoch, ktoré sú vymedzené v príslušnom právnom základe, ako aj v ukazovateľoch používaných na monitorovanie a hodnotenie plnenia cieľov programu.

V audite týkajúcom sa koncepcie rámca na monitorovanie a hodnotenie výkonnosti v rámci **spoločnej poľnohospodárskej politiky** na obdobie 2023 – 2027 sa zistilo, že tento rámec bol primerane navrhnutý na monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ o výkonnosti strategických plánov SPP. Vzhľadom na to, že v základných právnych predpisoch chýbajú jasné ustanovenia, však bolo potrebné ďalej objasniť postup schvaľovania zmien cieľov a míľnikov pre ukazovatele výsledkov.

V oblasti **verejného obstarávania a riadenia zmlúv** zistil Útvar pre vnútorný audit **tri prípady**, v ktorých mali skúmané subjekty zlepšiť existujúce procesy.

V rámci jedného auditu bol zistený jeden veľmi dôležitý problém týkajúci sa účinnosti a efektívnosti prístupu k obstarávaniu, ktorý sa uplatňoval pri externe zabezpečovaných prekladoch. Pri ďalšom audite sa zistil jeden veľmi dôležitý problém týkajúci sa identifikácie (potenciálnych) aspektov konfliktu záujmov, ktorú musí príslušná výkonná agentúra posilniť v spolupráci so svojimi materskými generálnymi riaditeľstvami.

V rámci auditu týkajúceho sa obstarávania s vysokou hodnotou a riadenia zmlúv je potrebné výrazne zdokonaliť zavedený systém vnútornej kontroly s cieľom posilniť jeho efektívnosť a účinnosť. Útvar pre vnútorný audit identifikoval päť veľmi dôležitých problémov, ktoré sa týkajú: a) stratégie riadenia rizík a kontroly; b) kritérií na vyhodnotenie návrhov a procesu hodnotenia; c) odhadu hodnoty zmluvy a trvania zmluvy; d) systému včasného odhaľovania rizika a vylúčenia a e) *ex ante* kontrol platieb.

Operačné procesy

Útvar pre vnútorný audit vykonal **šesť auditov** zameraných na konkrétne činnosti alebo programy.

V rámci auditu týkajúceho **sa riadenia Európskych služieb zamestnanosti (EURES) a** portálu EURES sa zistilo, že príslušné generálne riaditeľstvo a pridružená decentralizovaná agentúra zaviedli rad opatrení na riadenie svojej spolupráce. Tieto opatrenia však v mnohých oblastiach vrátane riadenia IT a mandátu riadiaceho výboru pre IT neboli vždy dostatočne podrobné ani aktuálne.

Pri audite zameranom na **mechanizmy koordinácie v oblasti finančného dohľadu** sa zistilo, že príslušné generálne riaditeľstvo primerane navrhlo a účinne a efektívne realizovalo mechanizmy koordinácie so všetkými

tromi orgánmi dohľadu, s výnimkou otázok týkajúcich sa procesu kladenia otázok a poskytovania odpovedí, ako aj preskúmavania a hodnotenia.

V ďalšom audite sa zistilo, že procesy na riadenie **kontrolných údajov v rámci spoločnej rybárskej politiky** boli primerane navrhnuté a účinne a efektívne vykonávané v súlade s právnym rámcom platným v čase auditu, s výnimkou jednej záležitosti týkajúcej sa prijímania, využívania a zverejňovania údajov súvisiacich s rybolovnými možnosťami.

Pri audite výberového konania v **Európskom úrade pre výber pracovníkov** sa dospelo k záveru, že procesy správy, riadenia rizík a kontroly, ktoré zaviedol úrad zodpovedný za nový model výberového konania pre stálych zamestnancov, neboli primerane navrhnuté. Medzi identifikované problémy patrilo riadenie potrieb klientov a súvisiace komunikačné aspekty; plán zavádzania nového modelu výberového konania a postup výberového konania a ukazovatele a monitorovanie slúžiace na hodnotenie plnenia cieľov nového modelu výberového konania.

Pri audite zameranom na **riadenie služieb starostlivosti o deti** sa zistilo, že príslušné úrady celkovo vytvorili primeraný rámec a systém kontroly. Pri vykonávaní sa však zistili problémy týkajúce sa úloh a zodpovedností dozorných výborov a zapojených externých subjektov; vytvorenia medziinštitucionálneho rozpočtu, rozdelenia nákladov a výpočtu materských a inštitucionálnych príspevkov a IT kontroly v oblasti riadenia projektov a IT bezpečnosti príslušného IT nástroja.

V rámci auditu týkajúceho sa **riadenia nepeňažných príspevkov** v rámci **programu Horizont Európa** sa dospelo k záveru, že príslušné generálne riaditeľstvo celkovo poskytlo spoločným podnikom primeranú podporu, s výnimkou jedného veľmi dôležitého problému týkajúceho sa IT podpory a funkcií dostupných v IT nástroji.

Podporné procesy

Riadenie ľudských zdrojov

V rámci auditu programu transformácie ľudských zdrojov sa dospelo k záveru, že hoci bola riadiaca štruktúra a procesy programu celkovo dobre nastavené, naďalej pretrváva veľmi dôležitý problém týkajúci sa procesov riadenia IT bezpečnosti, ktorý môže ovplyvniť dosiahnutie strategických cieľov programu a dodržiavanie vnútorných bezpečnostných noriem Komisie.

Riadenie informačných technológií (IT), riadenie IT projektov a riadenie IT bezpečnosti

Útvar pre vnútorný audit vykonal v tejto oblasti **dva audity**.

Pri audite týkajúcom sa **riadenia IT a** riadenia **IT bezpečnosti v** jednom generálnom riaditeľstve sa zistilo, že celkovo systém riadenia, riadenia rizík a kontroly zavedený pre riadenie IT a opatrenia v oblasti IT bezpečnosti bol primerane navrhnutý a efektívne a účinne realizovaný, s výnimkou jedného problému týkajúceho sa zosúladenia obchodných potrieb a očakávaní v oblasti obnovy, udržiavania plánov IT bezpečnosti a formalizácie procesov týkajúcich sa riadenia incidentov a prístupu používateľov.

V prípade **projektu Arachne+** neboli procesy riadenia, riadenia rizík a kontroly, ktoré zaviedlo generálne riaditeľstvo ako vlastník systému s podporou ďalších generálnych riaditeľstiev, primerané na to, aby sa fáza 2 projektu úspešne zrealizovala a aby sa v rámci prideleného času a zdrojov dosiahli strategické ciele a obchodné očakávania týkajúce sa celého projektu. Kontrolné procesy v oblasti IT bezpečnosti a ochrany osobných údajov boli v súlade s postupmi Komisie, v súvislosti s kvalitou dokumentácie týkajúcej sa IT bezpečnosti však bolo potrebné vykonať významné zlepšenia.

Okrem toho **bolo viacero ďalších auditov zameraných na IT aspekty** kontrolovaných procesov a v rôznych prípadoch sa zistila **existencia** primeraných kontrol alebo nedostatkov.

Celkový záver k finančnému riadeniu Komisie

Ako sa vyžaduje v jeho poverovacej listine, Útvar pre vnútorný audit vydáva výročný **celkový záver** k finančnému riadeniu Komisie. Tento záver vychádza z auditov v oblasti finančného riadenia v Komisii vykonaných v období predchádzajúcich troch rokov (2023 až 2025). Zohľadňujú sa v ňom aj informácie z iných zdrojov, konkrétne zo správ Európskeho dvora audítorov. Celkový záver sa vydáva súbežne s touto správou a týka sa toho istého roku.

Na základe týchto audítorských informácií sa vnútorný audítor domnieva, že Komisia v roku 2025 zaviedla postupy správy, riadenia rizík a vnútornej kontroly, ktoré sú ako celok **dostatočné na to, aby poskytli primerané uistenie**, pokiaľ ide o dosiahnutie jej finančných cieľov, s výnimkou tých oblastí finančného riadenia, ku ktorým povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním vyjadrili výhrady vo svojom vyhlásení o vierohodnosti.

Bez ďalšieho spresňovania celkového záveru za rok 2025 vnútorná audítorka upozorňuje na potrebu **zabezpečiť, aby rámec kontroly a uistenia zostal spoľahlivý, primeraný a účinný s cieľom riadiť riziká na prijateľnej úrovni**, najmä v kontexte súbežných priorít a neustáleho tlaku na zdroje. Toto je obzvlášť dôležité vzhľadom na potrebu urýchliť vykonávanie a zabezpečiť včasné ukončenie súčasných programov a zároveň sa pripraviť na nadchádzajúci viacročný finančný rámec, ktorým sa zavedú ďalšie inovatívne nástroje a modely vykonávania.

Náročné sociálno-ekonomické a politické prostredie a potreba reagovať na rôzne krízy v priebehu posledných niekoľkých rokov si vyžiadali rýchlu mobilizáciu bezprecedentného množstva zdrojov a finančných prostriedkov, ako aj vytvorenie nových nástrojov založených na výkonnosti. Náležitá pozornosť by sa mala venovať oneskoreniam pri **finalizácii a vykonávaní stratégií kontroly a auditu pre aktuálne programové obdobie**, **a** to v dôsledku nevyhnutných prispôsobení revidovaným modelom vykonávania. Zároveň Komisia musí pokračovať v úsilí o zjednodušenie s cieľom zabezpečiť, aby financovanie EÚ zostalo prístupné a prinášalo výsledky a zároveň sa zabezpečilo správne finančné riadenie.

V kontexte rozsiahlej reformy modelov financovania a vykonávania v rámci **nasledujúceho viacročného finančného rámca** by Komisia mala využiť skúsenosti získané v súčasnom sedemročnom období a **zabezpečiť, aby bol model uistenia vymedzený hneď od začiatku**, aby bolo možné vypracovať stratégie kontroly pre jednotlivé nástroje v dostatočnom predstihu pred začatím vykonávania.

Pokračujúci prechod k modelom vykonávania založeným na výkonnosti si vyžiada **revidovaný prístup**, ktorý umožní Komisii poskytovať **uistenie týkajúce sa zákonnosti a správnosti výdavkov**, vrátane prípadnej podpory členským štátom, úprav v organizácii audítorskej funkcie a revízie tradičných ukazovateľov zákonnosti a správnosti, ako je miera chybovosti.

Pozornosť treba naďalej venovať primeraným a účinným kontrolám v oblasti **dohľadu nad rozpočtovými prostriedkami čerpanými členskými štátmi a/alebo tretími stranami**, a to vzhľadom na zvýšenú dôveru, ktorú im Komisia prikladá.

Okrem toho sa rozširujúcimi finančnými operáciami Únie zdôrazňuje dôležitosť **spoľahlivého a dobre integrovaného rámca riadenia rizík a prísneho dohľadu nad úvermi, rozpočtovými zárukami a financovaním** prostredníctvom emisie dlhových cenných papierov.

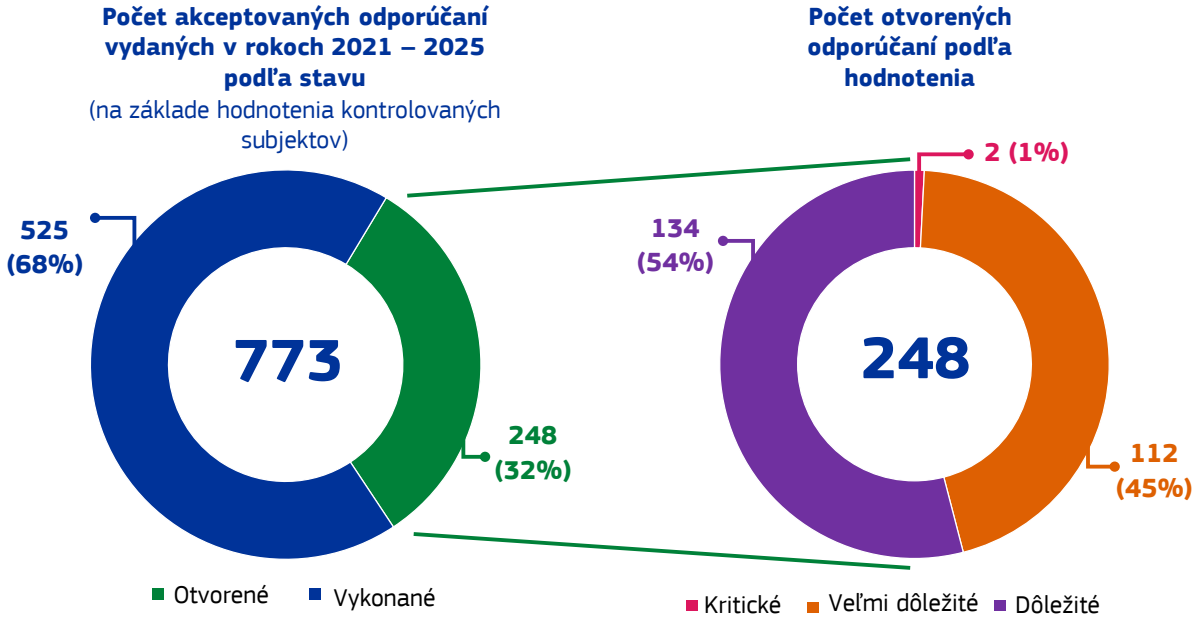
Napokon, aby Komisia zabezpečila plnenie svojich cieľov v súvislosti so zodpovednosťou, správnym finančným riadením a ochranou rozpočtu EÚ, mala by pokračovať vo svojom úsilí a využívať príležitosti na **optimalizáciu využívania obmedzených zdrojov a prispôsobenie svojej organizácie, procesov a operácií**. K návrhom nových modelov uistenia a jednotlivým stratégiám kontroly by malo prislúchať vymedzenie primeraných ľudských zdrojov, a to z hľadiska počtu, kvalifikácie a načasovania, a stratégia na efektívne využitie vhodných technologických prostriedkov pri súčasnom dôslednom riadení rizík, ktoré so sebou prinášajú.

Opatrenia prijaté kontrolovanými subjektmi

Vplyv činnosti vnútorného auditu na zlepšenie výkonnosti a zodpovednosti Komisie závisí od uplatňovania jej odporúčaní. S cieľom umožniť dohľad zo strany riadiacich orgánov vykonáva Útvar pre vnútorný audit následné audity v prípadoch, keď auditovaný subjekt oznámil, že odporúčanie je pripravené na preskúmanie. Útvar pre vnútorný audit takisto pravidelne informuje Výbor pre pokrok v oblasti auditu o stave plnenia svojich odporúčaní.

Útvar pre vnútorný audit **uskutočnil následné kroky v prípade 50 predchádzajúcich zákaziek na audit** s cieľom preskúmať vykonávanie odporúčaní a vydal 82 ([9]) následných poznámok adresovaných príslušným generálnym riaditeľstvám a útvarom. V dôsledku toho boli v prípade 22 zákaziek všetky odporúčania uzavreté ([10]), zatiaľ čo v prípade zvyšných 28 zákaziek zostalo k dátumu uzávierky otvorené jedno alebo viac odporúčaní ([11]).

Ako je znázornené ďalej, k dátumu uzávierky 31. decembra 2025 kontrolované subjekty vyhodnotili 525 (68 %) z celkového počtu 773 (čiastočne) akceptovaných odporúčaní ([12]) vydaných Útvarom pre vnútorný audit v rokoch 2021 – 2025 ako vykonané ([13]). Z toho vyplýva, že celkovo 248 odporúčaní (32 %) je stále otvorených.

Zdroj: Európska komisia, Útvar pre vnútorný audit.

([9]) V prípade niektorých zákaziek na audit sa následné kontroly uskutočnili viackrát a niektoré následné poznámky sa vzťahovali na viaceré zákazky na audit.

([10]) Oddiel 2.2 pracovného dokumentu útvarov Komisie obsahuje zoznam auditov, ktoré boli uzavreté po vykonaní následných kontrol.

([11]) Oddiel 2.1 pracovného dokumentu útvarov Komisie obsahuje zoznam auditov, ktoré zostali otvorené aj po vykonaní následných kontrol v súvislosti s kritickými a/alebo veľmi dôležitými odporúčaniami.

([12]) Zo 777 odporúčaní vydaných v rokoch 2021 až 2025 bolo 763 odporúčaní plne akceptovaných, desať bolo akceptovaných čiastočne a štyri boli odmietnuté.

([13]) V grafe je uvedená klasifikácia odporúčaní k dátumu uzávierky. Môže sa odlišovať od klasifikácie v pôvodnej audítorskej správe, pretože v následnom audite môže Výbor pre vnútorný audit vyhodnotiť, že vďaka opatreniam prijatým kontrolovaným subjektom sa čiastočne zmiernili pôvodne zistené riziká, a preto sa klasifikácia odporúčania môže znížiť.

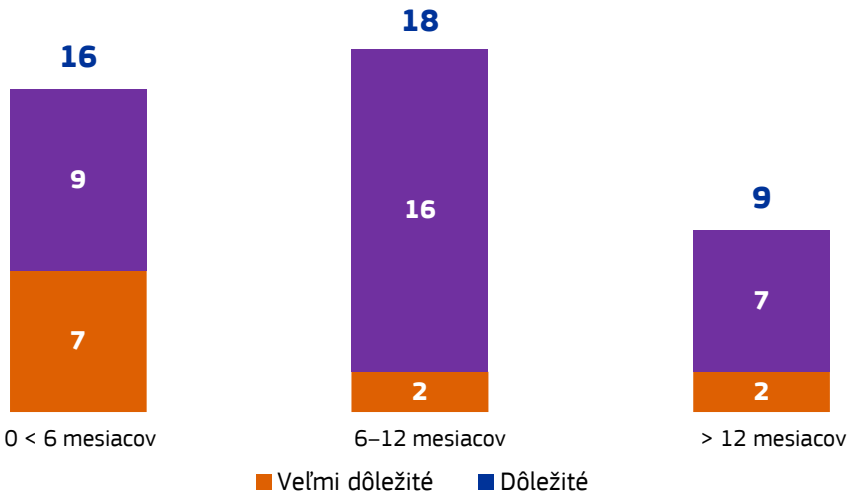
Z 248 odporúčaní, ktoré zostávali otvorené k dátumu uzávierky, dve boli klasifikované ako kritické, 112 (45 %) ako veľmi dôležité a 134 (54 %) ako dôležité.

Z otvorených odporúčaní **bolo 43 oneskorených** (t. j. nevykonaných do pôvodne dohodnutého dátumu). Tieto oneskorené odporúčania predstavovali 5,6 % z (čiastočne) akceptovaných odporúčaní.

Zo všetkých oneskorených odporúčaní boli štyri veľmi dôležité odporúčania vydané v rokoch 2021 – 2025 klasifikované ako **značne oneskorené** (t. j. oneskorené viac ako šesť mesiacov po pôvodnom dátume vykonania), zatiaľ čo v predchádzajúcom roku ich bolo šesť. Tieto značne oneskorené veľmi dôležité odporúčania predstavovali 0,5 % z celkového počtu (čiastočne) akceptovaných odporúčaní v rokoch 2021 – 2025 (v súlade s predchádzajúcim obdobím vykazovania). Okrem toho existuje jedno značne oneskorené veľmi dôležité odporúčanie, ktoré bolo vydané ešte pred vypracovaním plánu auditu na rok 2021, čím sa celkový počet **veľmi dôležitých odporúčaní** k dátumu uzávierky zvýšil na **päť**.

Oneskorenie oneskorených odporúčaní podľa hodnotenia

(vydaných v rokoch 2021 – 2025)

Zdroj: Európska komisia, Útvar pre vnútorný audit.

Celkovo sa Útvar pre vnútorný audit domnieva, že vykonávanie jeho odporúčaní je uspokojivé a porovnateľné s predchádzajúcimi obdobiami vykazovania. Ukazuje to, že útvary Komisie sú pri vykonávaní kritických a veľmi dôležitých odporúčaní dôsledné, a teda zmierňujú riziká, na ktoré poukázal Útvar pre vnútorný audit.

Časť 3 pracovného dokumentu útvarov Komisie k tejto správe obsahuje zhrnutie týchto veľmi dôležitých značne oneskorených odporúčaní.

Konzultácie s výborom Komisie pre finančné nezrovnalosti

Pri predkladaní stanoviska uvedeného v článku 93 nariadenia o rozpočtových pravidlách výbor zriadený podľa článku 145 nariadenia o rozpočtových pravidlách neuviedol v roku 2025 žiadne systémové problémy.